

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

Кафедра правового забезпечення

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Збірник законодавчих актів

За загальною редакцією кандидата юридичних наук,
доцента М.М. Прохоренка

Видавництво «КНТ»
Київ – 2022

УДК 355: 340: 001 (477) (083)

Затверджено Вченою радою Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (протокол № 9 від 31.10.2022).

Рецензенти:

Колодій А.М., д-р юрид. наук, проф., професор кафедри правового забезпечення гуманітарного інституту Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, заслужений юрист України;

Коропатнік І.М., д-р юрид. наук, проф., начальник кафедри правового забезпечення військового факультету фінансів і права Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Нормативно-правове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України: збірник законодавчих актів / уклад.: Р.В. Алієв, Л.А. Панасевич. – Київ: КНТ, 2022. – 585 с.

Укладачі: Р.В. Алієв, Л.А. Панасевич.

У збірнику законодавчих актів упорядники зібрали у хронологічній послідовності чинні нормативно-правові акти щодо правового забезпечення наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України, узагальнили і систематизували всю необхідну інформацію, пов'язану з виконанням наукових робіт. Систематизовані норми, правила, вимоги до оформлення текстових наукових робіт, є універсальними і не залежать від профілю навчального закладу.

Збірник нормативно-правових актів буде корисним для ад'юнктів, слухачів, курсантів, магістрантів технічних та гуманітарних спеціальностей, викладачів, молодих науковців.

ISBN 978-966-373-966-3

УДК 355: 340: 001 (477) (083)

ВСТУП

Наукова і науково-технічна діяльність як частковий вид продуктивної діяльності людини, у тому числі військовослужбовців Збройних Сил України, спрямована на отримання об'єктивно чи суб'єктивно нового наукового результату. Така діяльність має бути належно організована та врегульована нормами права з використанням методології.

Основним науково-практичним завданням упорядників було хронологічно послідовне розміщення законодавчих актів, чинних нормативних та підзаконних норм щодо правового забезпечення наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України.

Збірник законодавчих актів “Нормативно-правове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України” підготовлено відповідно до освітньо-наукових програм “Організація правового забезпечення військ (сил)” та “Організація правоохоронної діяльності у Збройних Силах” у межах програми навчальної дисципліни “Методика науково-правових досліджень”.

У збірнику наведено нормативно-правові акти, які на законодавчому рівні визначають державну організацію наукової діяльності в Україні: правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України; основи державної політики в галузі науково-технічної інформації; правові, організаційні і фінансові основи експертної діяльності в науково-технічній сфері; правові та економічні засади запровадження і функціонування спеціального режиму інноваційної діяльності технологічних парків; правові, економічні та організаційні засади формування цілісної системи прогнозних і програмних документів економічного та соціального розвитку держави; правові та організаційні засади цілісної системи формування і реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні, інноваційної діяльності; програми розвитку високих наукоємних технологій тощо.

На рівні Міністерства оборони України та Збройних Сил наведено нормативно-правові акти, що стосуються таких питань організації підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у Збройних Силах України у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та науково-дослідних (науково-технічних) установах Збройних Сил України; особливостей організації та провадження освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти України; порядку створення замовлень на проведення наукових досліджень, планування, проведення та всебічного забезпечення наукової і науково-технічної діяльності в Міністерстві оборони України, Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту.

Нормативно-правовий матеріал збірника поділено на дві частини: в першій наведено норми українського національного законодавства щодо регулювання наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України, у другій – додаткову наукову інформацію щодо формування Переліку наукових фахових видань України, а також класифікації та моніторингу включених до нього видань. Для зручності у збірник включено Перелік наукових, у тому числі електронних фахових видань України, в яких можуть бути опубліковані результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук, доктора філософії за юридичними спеціальностями.

Автори сподіваються, що наданий науково-правовий матеріал буде корисним для молодих науковців під час підготовки і захисту дисертаційних робіт, а також слухачів університетів, які планують пов'язати своє майбутнє з науковою діяльністю.

Міністерство оборони України

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо організації наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України

Частина 2
Основи організації наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України

Київ – 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВСТУП

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
 2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ З ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ
 3. ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ
 - 3.1. Основи функціонування системи управління наукової і науково-технічної діяльності
 - 3.2. Основи функціонування системи наукових установ
 - 3.3. Основи функціонування системи консультативно-дорадчих органів
 4. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ ТА ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ У СФЕРІ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
 - 4.1. Основні завдання Міністерства оборони
 - 4.2. Основні завдання Генерального штабу Збройних Сил України
 5. ФОРМУВАННЯ ПОТРЕБ У НАУКОВІЙ (НАУКОВО-ТЕХНІЧНІЙ) ПРОДУКЦІЇ ТА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТЕЙ ЇЇ СТВОРЕННЯ
 - 5.1. Формування потреб Збройних Сил у науковій (науково-технічній) продукції..
 - 5.2. Оцінка умов і прогнозування можливостей створення наукової (науково-технічної) продукції
 6. ПЛАНУВАННЯ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ
 - 6.1. Загальні основи планування наукової і науково-технічної діяльності
 - 6.2. Основи перспективного та річного планування наукової і науково-технічної діяльності у Міністерстві оборони та Генеральному штабі Збройних Сил України
 - 6.3. Основи перспективного та річного планування наукової і науково-технічної діяльності у видах та окремих родах військ (сил), структурних підрозділах органів військового управління та оперативних командуваннях Збройних Сил України
 7. ПЛАНУВАННЯ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У НАУКОВИХ УСТАНОВАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ ДО ПЕРСПЕКТИВНОГО ТА ЗВЕДЕНОГО РІЧНОГО ПЛАНІВ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ
 9. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
 10. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД
 11. ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ
- СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВВНЗ	– вищий військовий навчальний заклад
ВНП ЗВО	– військовий навчальний підрозділ закладу вищої освіти
ВНР	– Воєнно-наукова рада
ВНІ	– воєнно-наукова інформація
ВНУ	– Воєнно-наукове управління Генерального штабу Збройних Сил України
ДВОН	– Департамент військової освіти та науки
ДСГЗ	– Департамент соціального та гуманітарного забезпечення Міністерства оборони України
ДВТП РОВТ	– Департамент військово-технічної політики, розвитку озброєння та військової техніки Міністерства оборони України
ДКР	– дослідно-конструкторська робота
ДІФ	– довідково-інформаційний фонд
ЗВО	– заклад вищої освіти
МНІ	– матеріальні носії інформації
МНСІ	– машинний носій секретної інформації
НАН України	– Національна академія наук України
НІД	– науково-інформаційна діяльність
НДР	– науково-дослідна робота
ННТД	– наукова і науково-технічна діяльність
НПП	– науково-педагогічні працівники
НУ	– наукова установа
ОВТ	– озброєння, військова і спеціальна техніка
ОВУ	– органи військового управління
ОНП	– організації (установи), що мають наукові підрозділи
РСО	– режимно-секретний орган
СБУ	– Служба безпеки України
ТЗ	– технічне завдання
ТТЗ	– тактико-технічне завдання
УОТР	– управлінська та організаційно-технічна робота
УСП	– уповноважений структурний підрозділ
ЦВНІ	– Центр воєнно-наукової інформації

ВСТУП

Рівень розвитку, організація функціонування та результативність системи наукової і науково-технічної діяльності (далі – ННТД) Збройних Сил України щодо задоволення потреб та отримання наукової (науково-технічної) продукції військового призначення є визначальними чинниками забезпечення національної безпеки України у воєнній сфері.

Застосування системного підходу для вивчення організації функціонування системи ННТД дає змогу значно розширити уявлення про її сутність і тенденції розвитку, більш глибоко та всебічно розкрити зміст процесів, що відбуваються, виявити об'єктивні закономірності формування цієї багатоаспектної системи.

У частині 2 “Основи організації наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України” Методичних рекомендацій на основі законодавства України, нормативних (регуляторних) документів Міністерства оборони України, досвіду проведення наукових досліджень та набутого практичного досвіду у сфері наукової і науково-технічної діяльності у відповідності до Державних стандартів України і військових стандартів Міністерства оборони України творчо опрацьовані, систематизовані та викладені інформаційно-довідкові матеріали та науково-методичні рекомендації щодо правових та організаційних засад функціонування і розвитку сфери наукової і науково-технічної діяльності Збройних Сил України, основ організації та здійснення ННТД за складовими та видами на відповідних рівнях системи наукових (науково-технічних) досліджень і розробок з метою розроблення, реалізації (впровадження) та супроводження наукової (науково-технічної) продукції у сфері оборони держави.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Наукова і науково-технічна діяльність у Збройних Силах – це системна наукової (науково-технічної) діяльності у Збройних Силах, яка спрямована на розвиток воєнної науки, підвищення її ефективності і практичної (прикладної) значимості, розроблення, реалізацію та наукове супроводження наукової (науково-технічної) продукції, впровадження і освоєння нововведень у військовій сфері в інтересах розвитку воєнної складової національної безпеки, дослідження проблемних питань управління, підготовки, застосування та всебічного забезпечення Збройних Сил, розроблення (модернізації) зразків (комплексів, систем) озброєння, військової та спеціальної техніки.

Наукова і науково-технічна діяльність здійснюється за науковими програмами, науковими напрямками, науковими проблемами та науковими завданнями, які визначаються перспективою, практикою і потребами забезпечення обороноздатності держави та затверджуються відповідними наказами і директивами Міністерства оборони України (далі – Міноборони) та Генерального штабу Збройних Сил України (далі – Генеральний штаб).

Основними складовими ННТД є: наукова (науково-технічна) робота, наукове (науково-технічне) супроводження, науково-організаційна робота, управлінська і організаційно-технічна робота (далі – УОТР).

Основні види наукової (науково-технічної) роботи:

науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проєктно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проєктно-пошукові роботи;

науково-технічні (експериментальні) розробки;

оперативні завдання, що пов'язані з одержанням нових наукових результатів та науковим супроводженням їх практичної реалізації у Збройних Силах;

випробування (попередні, визначальні, державні тощо) нових (модернізованих) зразків (комплексів, систем) озброєння і військової техніки;

дослідження на навчаннях та інших заходах підготовки військ (штабів) Збройних Сил;

наукова і науково-технічна експертиза;

винахідницька та раціоналізаторська робота;

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО.....	3
НОРМИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ.....	4
Конституція України (витяг) прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р...	4
Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ.....	5
Закон України “Про науково-технічну інформацію” від 25.06.1993 р. № 3322-ХІІ.....	18
Закон України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 15.12.1993 р. № 3687-ХІІ.....	25
Закон України “Про наукову і науково-технічну експертизу” від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР.....	66
Закон України “Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків” від 16.07.1999 р. № 991-ХІV.....	77
Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” від 23.03.2000 р. № 1602-ІІІ.....	84
Закон України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” від 11.07.2001 р. № 2623-ІІІ.....	92
Закон України “Про інноваційну діяльність” від 04.07.2002 р. № 40-ІV.....	94
Закон України “Про державні цільові програми” від 18.03.2004 р. № 1621-ІV.....	107
Закон України “Про Загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій” від 09.04.2004 р. № 1676-ІV.....	115
Закон України “Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій” від 14.09.2006 р. № 143-V.....	118
Закон України “Про наукові парки” від 25.06.2009 р. № 1563-VІ.....	132
Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні” від 08.09.2011 р. № 3715-VІ.....	143
Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. № 1556-VІІ.....	147
Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” від 26.11.2015 р. № 848.....	231
Указ Президента України “Про Положення про Генеральний штаб Збройних Сил України” від 30 .01.2019 р. № 23/2019 (витяг).....	288
Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)” від 23.03.2016 р. № 261.....	290
Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про порядок визначення наукових об’єктів, що становлять національне надбання, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України” від 19.10.2016 р. № 723.....	303
Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії” від 12.01.2022 р. № 44.....	306
Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про Міністерство оборони України” від 26.11.2014 р. № 671 (витяг).....	320
Стратегія національної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020.....	322
Стратегія воєнної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021.....	334
Візія Збройних Сил України.....	348

Наказ Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України “Про затвердження Інструкції про організацію підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у Збройних Силах України” від 30.06.2000 р. №194/265.....	359
Наказ Міністерства оборони України “Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України” від 20.07.2015 р. № 346 (втратив чинність).....	372
Наказ Міністерства оборони України “Про затвердження Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності в системі Міністерства оборони України” від 27.07.2016 р. № 385.....	402
Наказ Міністерства оборони України “Про затвердження Особливостей підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих військових навчальних закладах (науково-дослідних установах) Міністерства оборони України” від 24.02.2017 р. № 115.....	431
Наказ Міністерства оборони України “Про затвердження Положення про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти” від 09.01.2020 р. № 4.....	445
ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ	
Наказ Міністерства освіти і науки України “Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України” від 15.01.2018 р. № 32.....	468
Перелік наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії.....	474
Перелік електронних наукових фахових видань України, в яких можуть оприлюднюватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії.....	487
Наказ Міністерства освіти і науки України “Про затвердження Порядку державної реєстрації та обліку науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій” від 24.03.2022 р. № 271.....	489
Робоча програма початкової дисципліни “МЕТОДИКА НАУКОВО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ” (код ЗВ 8).....	534
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо організації наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України. Частина 2 Основи організації наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України.....	553

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ
І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Збірник законодавчих актів

Підписано до друку 16.12.2022. Формат 60х84 1/16
Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 30,0.

ТОВ «КНТ» Тел.(099) 555-19-80
E-mail:knt2012@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції ДК № 581 від 03.08.2001 р.